

לילה בהיר

שלוש פעמים חיינו כמו מהגרים. שנה בהולנד, שנה בארה"ב ושנה וחצי באוסטרליה. מהגרים כי עזבנו את מולדתנו ביתנו משפחתנו חברינו ועבודתנו ועברנו לארץ אחרת ולמה "כמו"? כי בכל זאת לא ניתקנו את כל הקשרים והיה לנו מקום מובטח לחזור אליו. הארץ הראשונה היתה הולנד ושם הדבר השונה ביותר בסביבה, היה לפי הרגשתנו היה אורך היום. (אומרים שיש צמחים המקבלים החלטות, כמו למשל בענף פריחה או נשירה, לפי הסביבה למשל אורך היום. אנחנו החלטנו לקנות אופניים. באנו לווכנינגן עיר אוניברסיטאית לא רחוק מן הגבול הגרמני. וכבר בימים הראשונים הבנו שכאן נוסעים באופניים. הלכנו למקום של יד שניה וקנינו בפרוטות אופניים לכל בני המשפחה לבד מרבקה (שהיתה נכה). מהר מאוד לימדנו את הילדים לרכב עליהם והתחלנו לנוע באופניים לכל מקום כמו הילידים שם. באנו בסוף הקיץ ועד שכל זה קרה, בא החורף. אני הייתי נוסע לעבודה על אופניים בחושך וחוזר מן העבודה גם כן בחושך. החושך של היום הקצר. אחרי החורף בא הקיץ ואיתו הימים הארוכים. את הילדים שלחנו לבית ספר בינלאומי עם פנימיה ואנחנו שני זרים ישבנו בביתנו אשר בשכונה שאינה סביון ואינה "המושבה" וחיכינו לחושך. שנוכל ללכת לישון. יום אחד, קצת לפני סוף היום, הופיע פרופסור דה ויט רכוב על אופניים כמו כולם התיישב בחדר האורחים ובלי הקדמות התנצלויות או ברכות אמר: "אתם יודעים שלא היו צריכים להתאבד במצדה".